

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे
कोल्हापूर विभागीय मंडळ, कोल्हापूर
५३९, कसबा करवीर राजेंद्र नगर कोल्हापूर- ४१६ ००४

क्र.कोविमं/उमा/प्रात्य/ऑनलाईन/ २८६९
कोल्हापूर ४१६००४
दिनांक - १०/०१/२०२३.
१३

प्रति,
प्राचार्य/ मुख्याध्यापक,
सातारा, सांगली, कोल्हापूर.

**विषय : माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१० वी) व उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२ वी) परीक्षा
फेब्रु/मार्च २०२३ वेळापत्रकाबाबत...**

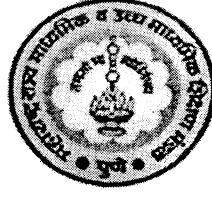
सर्व मान्यता प्राप्त शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालये सातारा, सांगली, कोल्हापूर यांना कळविण्यात येते की, माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१० वी) व उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी) परीक्षा फेब्रु/मार्च २०२३ प्रात्यक्षिक परीक्षा वेळापत्रकाबाबत दिनांक ३०/१२/२०२२ रोजी राज्यमंडळ, पुणे यांच्याकडून प्राप्त झालेले परिपत्रक माहिती करिता सोबत जोडले आहे. त्या अनुषंगाने उचित कार्यवाही करण्यात यावी.

(पोवार डी.एस.)
विभागीय सचिव,
कोल्हापूर विभागीय मंडळ, कोल्हापूर.

प्रत माहितीस्तव व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सादर-

१. विभागीय शिक्षण उपसंचालक, कोल्हापूर विभाग कोल्हापूर.
२. शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) सांगली, सातारा, कोल्हापूर

Maharashtra State Board of
Secondary & Higher Secondary Education
S.R.No.832-A, Final Plot No. 178,179, Near
Balchitrawani, Behind Agharkar Research
Institute, Bhamburda, Shivajinagar,
Pune-411004.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक
शिक्षण मंडळ
स.न.८३२-ए, फा.प्लॉ.नं. १७८, १७९,
बालचित्रवाणी शेजारी, आधारकर रिसर्च
इन्स्टिट्यूटच्या मागे, भांबुर्डा, शिवाजीनगर,
पुणे ४११ ००४.

Tel : Chairman (P) : STD . (020)-25651751 Secretary(P) : 25651750 | EPABX -25705000 Fax : 25665807 |
Email : secretary.stateboard@gmail.com

क्रमांक—रा.मं./परीक्षा—६/६९७३
पुणे ४११ ००४.
दिनांक— ३०/१२/२०२२

प्रति,

विभागीय सचिव,
महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ,
सर्व विभागीय मंडळे.

विषय - माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी) व उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी) परीक्षा
फेब्रुवारी—मार्च २०२३ वेळापत्रकाबाबत
संदर्भ - क्रमांक— रा.मं./परीक्षा—६/५२३४, दि. १९.०९.२०२२ रोजीचे पत्र.

उपरोक्त विषयास अनुसरून आपणांस कळविण्यात येते की, मंडळामार्फत फेब्रुवारी—मार्च २०२३ मध्ये घेण्यात येणाऱ्या उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी) व माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी) परीक्षेची वेळापत्रके अंतिम करण्यात आलेली असून, दिनांकनिहाय सविस्तर वेळापत्रके या पत्रासोबत जोडण्यात आलेली आहेत. त्यानुसार लेखी परीक्षा खालील कालावधीत आयोजित करण्यात येणार आहेत.

अ.क्र.	तपशील	लेखी परीक्षा कालावधी
१.	उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी)— सर्वसाधारण व विलक्षी विषय तसेच उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम	मंगळवार दि.२१ फेब्रुवारी, २०२३ ते मंगळवार दि.२१ मार्च, २०२३
२.	माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी)	गुरुवार दि. ०२ मार्च, २०२३ ते शनिवार दि.२५ मार्च, २०२३

तसेच वरील कालावधीत लेखी परीक्षा होणार असल्याने त्या अनुषंगाने प्रात्यक्षिक, श्रेणी, तोंडी व आऊट ऑफ टर्न परीक्षा खालील कालावधीत घेण्याचे प्रस्तावित आहे.

अ.क्र.	उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी)	परीक्षा कालावधी
१.	प्रात्यक्षिक, श्रेणी, तोंडी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन	दि. ०१/०२/२०२३ ते दि.२०/०२/२०२३
२.	NSQF अंतर्गत व्यावसायिक अभ्यासक्रम विषयांची प्रात्यक्षिक परीक्षा	दि. ०१/०२/२०२३ ते दि.२०/०२/२०२३
३.	प्रात्यक्षिक श्रेणी/तोंडी व अंतर्गत मूल्यमापन आऊट ऑफ टर्न परीक्षा	दि.२३ मार्च, २०२३ ते दि. २५ मार्च, २०२३

अ.क्र.	माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी)	परीक्षा कालावधी
१.	प्रात्यक्षिक, श्रेणी, तोंडी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन	दि. १०/०२/२०२३ ते दि.०१/०३/२०२३
२.	पूर्व व्यावसायिक व NSQF अंतर्गत व्यावसायिक अभ्यासक्रम विषयांची प्रात्यक्षिक परीक्षा	दि. १०/०२/२०२३ ते दि.०१/०३/२०२३
३.	शरीरशास्त्र, आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र विषयांची प्रात्यक्षिक परीक्षा	दि. १०/०२/२०२३ ते दि.०१/०३/२०२३
४.	आऊट ऑफ टर्न परीक्षा	दि. २७/०३/२०२३ ते दि. २९/०३/२०२३
५.	दिव्यांग विद्यार्थ्यांची कार्यशिक्षण विषयांची लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षा	दि. २७/०३/२०२३ ते दि. ०८/०४/२०२३

शालेतील/कनिष्ठ महाविद्यालयातील परीक्षार्थी संख्या लक्षात घेता प्रात्यक्षिक परीक्षेच्या निर्धारित कालावधीमध्ये परीक्षा आयोजित करणे शक्य झाले नाही तर परीक्षार्थी संख्या व प्रयोगशाळा क्षमतेनुसार व परीक्षार्थ्यांची गैरसोय होणार नाही अशा दृष्टीने आपल्या विभागीय मंडळ स्तरावर प्रात्यक्षिक परीक्षेचा कालावधी वाढवून देण्याबाबत निर्णय घेण्यात यावा.

— १/

इ. १२ वी माहिती तंत्रज्ञान, सामान्यज्ञान विषयांची परीक्षा ऑनलाईन पध्दतीने घेण्यात येणार आहे. सर्व विद्यार्थ्यांची ऑनलाईन परीक्षा कनिष्ठ महाविद्यालयातील संगणकाची मर्यादित संख्या लक्षात घेता एकाच वेळी घेणे शक्य नसल्याने ती गटागटामध्ये घेण्यात येईल. यासाठी वेळापत्रकान प्रत्येक विषयासाठी सहा सत्रे देण्यात आलेले आहेत. कनिष्ठ महाविद्यालयांना संगणक प्रयोगशाळेच्या क्षमतेप्रमाणे विद्यार्थ्यांचे सत्र करून देण्यात येतील त्याप्रमाणे कनिष्ठ महाविद्यालयांनी परीक्षेचा दिनांक व वेळ संबंधित विद्यार्थ्यांना पुरेशा कालावधी आधी माहित करून देणे आवश्यक आहे. जेणेकरून कोणताही विद्यार्थी परीक्षेपासून वंचित राहणार नाही. तशा सूचना सर्व संबंधितांना देण्यात याव्यात.

इ.१०वीच्या नियमित व पुनर्परीक्षार्थी दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या कार्यशिक्षण विषयाच्या लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षा सोबतचे परिशिष्टानुसार शालेय स्तरावर आयोजित करण्यात याव्यात. तसेच एकाच दिवशी एकाच वेळी दोन कार्यशिक्षण विषयांची परीक्षा द्यावी लागणार नाही अशा प्रकारे परीक्षेचे नियोजन करावे. त्यानुसार पूर्वसूचना देऊन संबंधित विषयांचा प्रश्नपत्रिकेचा संच मिळविण्याकरिता पुणे विभागीय मंडळाशी तातडीने संपर्क साधावा.

“परीक्षार्थ्यांनी प्रथम सत्रासाठी सकाळी १०.३० वाजता व द्वितीय सत्रासाठी दुपारी २.३० वाजता परीक्षागृहात उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. सकाळ सत्रामध्ये स.१०.३० नंतर व दुपार सत्रामध्ये दु.२.३० नंतर परीक्षा दालनात परीक्षार्थ्यांना प्रवेश दिला जाणार नाही.” अशी सूचना छपाई करावयाच्या सर्व वेळापत्रकात ठळक अक्षरात समाविष्ट करावी.

निर्धारित केलेल्या कालावधीत विद्यार्थी वैद्यकीय/अपरिहार्य कारणांमुळे प्रात्यक्षिक, श्रेणी, तोंडी परीक्षा प्रकल्प/अंतर्गत मूल्यमापन व तत्सम परीक्षा देवू न शकल्यास अशा उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी) परीक्षेस प्रविष्ट होणाऱ्या विद्यार्थ्यांची सदर परीक्षा लेखी परीक्षेनंतर दि. २३.०३.२०२३ ते दि. २५.०३.२०२३ या कालावधीत व माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी) परीक्षेस प्रविष्ट होणाऱ्या विद्यार्थ्यांची दि. २७.०३.२०२३ ते दि. २९.०३.२०२३ या कालावधीत Out of Turn ने आयोजित करण्यात यावी.

फेब्रुवारी-मार्च २०२३ मध्ये आयोजित परीक्षांच्या वेळापत्रकांची छपाई खालील रंगात करावी.

अ.क्र.	वेळापत्रक तपशील	छपाईचा रंग
१.	उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी) सर्वसाधारण विषय	काळी शाई
२.	उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी) व्यवसाय अभ्यासक्रम	तांबडी शाई
३.	माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी)	निळी शाई

फेब्रुवारी-मार्च २०२३ मध्ये आयोजित इ.१० वी व इ.१२ वीची वेळापत्रकांची छपाई करण्यापूर्वी विभागीय मंडळांनी परीक्षेचे विषय, विषयांचे सांकेतांक क्रमांक, वार, दिनांक व वेळ (लेखी परीक्षेचा दिलेला कालावधी) इत्यादी सर्व बाबींची बारकाईने पुन्हा पडताळणी करावी.

सदर वेळापत्रकांच्या सर्व तपशिलांची छपाई अचूक, ठळक व सुबक व्हावी. सदर वेळापत्रकांची छपाई त्वरित करून घेण्यात यावी व छपाई झालेली वेळापत्रके शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयांना पाठविण्याची व्यवस्था करावी. तसेच वेळापत्रकांच्या ०५ प्रती राज्य मंडळ कार्यालयास पाठविण्यात याव्यात. वेळापत्रके छापून तयार होण्यापूर्वी विभागीय मंडळ स्तरावर वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देण्यात येवू नये.

(अनुराधा ओक)
सचिव,

राज्यमंडळ, पुणे ०४.

सोबत-

१. उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी) (सर्वसाधारण व दिलक्षी) परीक्षेचे वेळापत्रक (पृ. ३ ते ७)
  २. उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र (इ.१२वी) (व्यवसाय अभ्यासक्रम) परीक्षेचे वेळापत्रक (पृ. १४)
  ३. माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी) परीक्षेचे वेळापत्रक (पृ. १६)
  ४. इ.१०वी नियमित दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी कार्यशिक्षण विषय लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षा वेळापत्रक (पृ. १)
  ५. वेळापत्रकांमध्ये समाविष्ट करावयाच्या सूचना. (इ.१०वी व इ.१२वी) (पृ. ए१०१-०४ (इ.१०वी) ०८ (इ.१२वी))
- प्रत माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी-
१. व्यवस्थापक, गणकयंत्र विभाग, राज्य मंडळ, पुणे.
  २. अस्वीस, राज्य मंडळ, पुणे.
  ३. ऑनलाईन शाखा, राज्य मंडळ, पुणे.

माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी) परीक्षा मार्च २०२३ नियमित परीक्षार्थी म्हणून प्रविष्ट
दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या विषय योजनेपैकी कार्यशिक्षण विषय लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षा वेळापत्रक

अ.क्र.	सांकेतांक	विषयाचे नाव	वार	दिनांक	सत्र
१.	जे १	घरगुती विद्युत उपकरणे / Electrical Domestic Appliances	सोमवार	२७/०३/२०२३	दुपार
२.	जे ५	दूध व दूधाचे पदार्थ / Milk And Milk Products	मंगळवार	२८/०३/२०२३	दुपार
३.	जे ९	हस्तभरतकाम / Hand Embroidery	बुधवार	२९/०३/२०२३	दुपार
४.	के १	शिवणयंत्राद्वारे शिलाई व शिवणयंत्राची निगा व दुरुस्ती / Stitching with Sewing Machine and its Repairing and Maintenance	शुक्रवार	३१/०३/२०२३	दुपार
५.	के ५	टाकाऊ वस्तूपासून सौंदर्याकृती / Preparation of Decorative pieces by utilization of waste material	शनिवार	०१/०४/२०२३	दुपार
६.	एल ७	पाककला / Cookery	सोमवार	०३/०४/२०२३	दुपार
७.	एम ३	भारतीय संगीत (गायन-वादन) / Indian Music (Vocal & Instrumental)	बुधवार	०५/०४/२०२३	दुपार
८.	एम ६	चित्रकला व रंगकाम / Drawing and Painting	गुरूवार	०६/०४/२०२३	दुपार
९.	एम ७	कागदकाम, पुढठाकाम व पुस्तकबांधणी / Paperwork, Cardboard work and Bookbinding	शनिवार	०८/०४/२०२३	दुपार

(अनुराधा ओक)

सचिव,
राज्यमंडळ, पुणे ०४.

उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र इ.१२वी परीक्षा फेब्रुवारी-मार्च २०२३

वेळापत्रकामध्ये समाविष्ट करावयाच्या सूचना- तपशील

विद्यार्थ्यांना महत्वाच्या सूचना

(सर्वसाधारण व व्दिलक्षी अभ्यासक्रमासाठी)

१. पेपरचा दिनांक, वार, वेळ, विषय आणि विषय कोड यांची उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांनी काळजीपूर्वक नोंद घ्यावी आणि संबंधित परीक्षार्थ्यांच्या निदर्शनास आणावी.
२. परीक्षार्थ्यांनी प्रत्यक्ष पेपरच्या वेळेपूर्वी किमान ३० मिनिटे अगोदर आपल्या निर्धारित परीक्षा कक्षामध्ये बैठक व्यवस्थेच्या ठिकाणी स्थानापन्न व्हावे. सकाळ सत्रामध्ये स. १०.३० नंतर व दुपार सत्रामध्ये दु.२.३० नंतर परीक्षा दालनात परीक्षार्थ्यांना प्रवेश दिला जाणार नाही.
३. प्रात्यक्षिक, श्रेणी, तोंडी व इतर अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा बुधवार दि. ०१/०२/२०२३ ते सोमवार दि. २०/०२/२०२३ या कालावधीत घेण्यात येईल.
४. विज्ञान, कला, वाणिज्य व व्यावसायिक शाखांतील विषयांची श्रेणी, तोंडी व इतर अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा प्रचलित मूल्यमापन आराखडयानुसार निर्धारित कालावधीतच पार पाडण्याची जबाबदारी संबंधित उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयांची राहिल.
५. परीक्षार्थ्यांनी प्रात्यक्षिक परीक्षेच्या तारखेपूर्वी परीक्षेचे निश्चित स्थळ व वेळेबाबत उच्च माध्यमिक शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालय प्रमुखांशी संपर्क साधावा.
६. परीक्षार्थ्यांची बैठक व्यवस्था कोणत्या परीक्षा केंद्रावर करण्यात आली आहे, याबाबतचा तपशील प्रवेशपत्रात नमूद केलेला असेल याशिवाय अधिक तपशिलासाठी परीक्षार्थ्यांनी आपल्या उच्च माध्यमिक शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांशी संपर्क साधावा. प्रत्येक परीक्षार्थ्याने परीक्षा सुरू होण्यापूर्वी एक दिवस अगोदर आपला बैठक क्रमांक ज्या परीक्षा केंद्रावर आहे त्या केंद्रावर जावून खात्री करून घ्यावी.
७. प्रात्यक्षिक व लेखी परीक्षेकरिता कॅल्क्युलेटर किंवा इतर कोणत्याही इलेक्ट्रॉनिक साधनांचा वापर करता येणार नाही याची परीक्षार्थ्यांनी नोंद घ्यावी. परंतु अध्ययन अक्षमता व स्वमग्न विद्यार्थ्यांना फक्त गणित, (सर्व शाखा) पुस्तपालन लेखाकर्म, भौतिकशास्त्र व रसायनशास्त्र या विषयांच्या लेखी परीक्षेसाठी कॅल्क्युलेटर वापरण्याची परवानगी असेल, मात्र त्यासाठी मंडळाची पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक आहे (सदर विद्यार्थ्यांना स्वतःचा कॅल्क्युलेटर आणावा लागेल) व तो कॅल्क्युलेटर साध्या स्वरूपाचा असावा.
८. अंध, कर्णबधीर, अस्थिव्यंग, अल्पदृष्टी, कॅन्सरग्रस्त, मज्जातंतू विकारग्रस्त, स्वमग्न, अध्ययन अक्षमता, बहुविकलांग (स्पॅस्टिक), सेरेब्रल पाल्सी व इतर पात्र दिव्यांग परीक्षार्थ्यांना लेखी परीक्षेच्या प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेसाठी निर्धारित केलेल्या मूळ वेळेनुसार प्रति तास २० मिनिटे जादा वेळ देण्यात येईल. (उदा. तीन तासांच्या पेपरसाठी ६० मिनिटे प्रचलित जादा वेळेची सवलत देय राहिल.) त्यासाठी मंडळाची पूर्वपरवानगी घेणे आवश्यक राहिल. शासन निर्णय दि. १६ ऑक्टोबर, २०१८ नुसार दिव्यांग विद्यार्थ्यांस सर्व देय सवलती मंडळाच्या परवानगीने देण्यात येतील.
९. परीक्षार्थ्यांनी आपल्या प्रवेशपत्रावरील तसेच उत्तरपत्रिकेच्या पृष्ठ क्र. २ वरील सर्व सूचनांचे बारकाईने वाचन करून पालन करावे. प्रवेशपत्राशिवाय परीक्षार्थ्यांस परीक्षेस प्रविष्ट होण्याची अनुमती दिली जाणार नाही.

.. २ ..

१०. माहिती तंत्रज्ञान विषयाची परीक्षा व सामान्यज्ञान या दोन विषयांची परीक्षा खालीलप्रमाणे ऑनलाईन पध्दतीने घेण्यात येईल. त्यासाठी परीक्षार्थ्यांनी त्यांच्या मूळच्या उच्च माध्यमिक शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांशी संपर्क साधून परीक्षेच्या वेळेची माहिती करून घ्यावी.

अ. क्र.	विषयाचे नाव	वार	दिनांक	सत्र
१.	माहिती तंत्रज्ञान	गुरूवार	२३/०३/२०२३	सकाळी ११.०० ते १.३० दुपारी ३.०० ते ५.३०
२.	माहिती तंत्रज्ञान	शुक्रवार	२४/०३/२०२३	सकाळी ११.०० ते १.३० दुपारी ३.०० ते ५.३०
३.	माहिती तंत्रज्ञान	शनिवार	२५/०३/२०२३	सकाळी ११.०० ते १.३० दुपारी ३.०० ते ५.३०
४.	सामान्यज्ञान	शुक्रवार	२४/०३/२०२३	सकाळी ११.०० ते १.०० दुपारी ३.०० ते ५.००
५.	सामान्यज्ञान	शनिवार	२५/०३/२०२३	सकाळी ११.०० ते १.०० दुपारी ३.०० ते ५.००
६.	सामान्यज्ञान	सोमवार	२७/०३/२०२३	सकाळी ११.०० ते १.०० दुपारी ३.०० ते ५.००

महत्वाचे— मंडळाने उपरोक्त मुद्दा क्र. ३ मध्ये निर्धारित केलेल्या कालावधीत विद्यार्थी वैद्यकीय/अपरिहार्य कारणांमुळे प्रात्यक्षिक, श्रेणी, तोंडी परीक्षा, व तत्सम परीक्षा देवू न शकल्यास अशा विद्यार्थ्यांची Out of Trun व्दारे सदर परीक्षा लेखी परीक्षेनंतर गुरूवार, दि. २३/०३/२०२३ ते शनिवार, दि. २५/०३/२०२३ या कालावधीत आयोजित करण्यात यावी.

(अनुराधा ओक)
सचिव,
राज्य मंडळ, पुणे

HIGHER SECONDARY CERTIFICATE EXAMINATION
(STD 12th) FEB-MARCH 2023
IMPORTANT INSTRUCTIONS TO CANDIDATES
(For HSC- General and Bi-focal)

- 1) The details of the Board's time table with regard to date, day, time, subject and subject code should be noted and bring into notice of concerned candidates by all Headmasters/Principals of the Higher Secondary Schools/ Junior colleges.
- 2) Candidates should be seated in the examination hall at least 30 minutes before the start of the examination. Candidates will not be allowed to enter the examination hall after 10.30 in the morning session and after 2.30 in the afternoon session.
- 3) Practical Grade and Oral Examination will be held from Wednesday 01/02/2023 to Monday 20/02/2023.
- 4) Concerned Higher Secondary School/ Junior College will be responsible to conduct examination of grade, oral and other internal evaluations for subjects in Science, Arts, Commerce and Vocational Streams according to existing evaluation pattern.
- 5) Candidates should contact the Principal of concern Higher Secondary school /Junior college regarding place and time of the practical examination.
- 6) A part from the details mentioned in the admit card about which examination center the candidates have arranged for Seating arrangement, the candidates should contact their higher secondary school/s for more details contact the Principal of the College. Every candidate should visit the examination center where his seat number is available one day before the commencement of the examination.
- 7) Candidates should note that the use of calculator or any other electronic devices at the time of practical and theory examination is not allowed. However, the Students with learning disabilities and autism will be allowed to use calculator during theory examination for 'Mathematics' subject (all streams), for 'Book- keeping and Accountancy, Physics and Chemistry. Basic calculator will be allowed with prior permission of the respective divisional board. (Candidates should bring their own calculator).
- 8) Blind, Hearing impaired, orthopedically disabled, visually impaired, cancer stricken, trigeminal nerve disorders, autistic, learning disabled, spastics, cerebral palsy, and other Divyang candidates will be given additional 20 minutes per hour for all papers of the

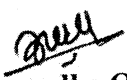
.. 2 ..

written examination. (Example- for 3 hrs paper of written examination, additional 60 minutes will be given.) for this prior permission of board is essential. As per the GR dated 16th Oct, 2018 all concessions will be given to the Divyang candidates with prior permission of the board.

- 9) Candidates should read all instructions given in their "Hall Tickets" as well as on page No.2 of answer sheet carefully and follow it. Candidates must produce their admission card at each session of the Examination, without admission card candidate will not be permitted to appear examination.
- 10) Examination for IT-(Information Technology) and GK-(General Knowledge) will be conducted ONLINE. For the same Students should contact to Headmaster/Principal of their respective Higher Secondary School /Jr. college for the timing and other details.

Sr. No.	Subject Name	Day	Date	Session
1.	Information Technology	Thursday	23/03/2023	Morning 11-00 to 1-30 Evening 3-00 to 5-30
2.	Information Technology	Friday	24/03/2023	Morning 11-00 to 1-30 Evening 3-00 to 5-30
3.	Information Technology	Saturday	25/03/2023	Morning 11-00 to 1-30 Evening 3-00 to 5-30
4.	General Knowledge	Friday	24/03/2023	Morning 11-00 to 1-00 Evening 3-00 to 5-00
5.	General Knowledge	Saturday	25/03/2023	Morning 11-00 to 1-00 Evening 3-00 to 5-00
6.	General Knowledge	Monday	27/03/2023	Morning 11-00 to 1-00 Evening 3-00 to 5-00

IMPORTANT- If the candidate fails to appear for the Practical, Grade, Oral Examination and Similar Examination scheduled by board in the period mentioned in sr.no. 3 due to Medical/ Inevitable reason. For such candidates above examinations will be OUT OF TURN scheduled from Date 23/03/2023 to 25/03/2023 after the Written Examination.

(Anuradha Oak)
Secretary,
State Board, Pune

उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र इ.१२वी परीक्षा फेब्रुवारी-मार्च २०२३

वेळापत्रकामध्ये समाविष्ट करावयाच्या सूचना- तपशील

विद्यार्थ्यांना महत्वाच्या सूचना

(व्यवसाय अभ्यासक्रमासाठी)

१. पेपरचा दिनांक, वार, वेळ, विषय आणि विषय कोड यांची उच्च माध्यमिक शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांनी काळजीपूर्वक नोंद घ्यावी आणि संबंधित परीक्षार्थ्यांच्या निदर्शनास आणावी.
२. परीक्षार्थ्यांनी प्रत्यक्ष पेपरच्या वेळेपूर्वी किमान ३० मिनिटे अगोदर आपल्या निर्धारित परीक्षा कक्षामध्ये बैठक व्यवस्थेच्या ठिकाणी स्थानापन्न व्हावे. सकाळ सत्रामध्ये स.१०.३० नंतर व दुपार सत्रामध्ये दु.२.३० नंतर परीक्षा दालनात परीक्षार्थ्यांना प्रवेश दिला जाणार नाही.
३. प्रात्यक्षिक, श्रेणी, तोंडी परीक्षा बुधवार दि. ०१/०२/२०२३ ते सोमवार दि. २०/०२/२०२३ या कालावधीत घेण्यात येईल.
४. विज्ञान, कला, वाणिज्य व व्यावसायिक शाखांतील विषयांची श्रेणी, तोंडी व इतर अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा प्रचलित मूल्यमापन आराखड्यानुसार निर्धारित कालावधीतच पार पाडण्याची जबाबदारी संबंधित उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयांची राहिल.
५. परीक्षार्थ्यांनी प्रात्यक्षिक परीक्षेच्या तारखेपूर्वी परीक्षेचे निश्चित स्थळ व वेळेबाबत उच्च माध्यमिक शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालय प्रमुखांशी संपर्क साधावा.
६. परीक्षार्थ्यांची बैठक व्यवस्था कोणत्या परीक्षा केंद्रावर करण्यात आली आहे, याबाबतचा तपशील प्रवेशपत्रात नमूद केलेला असेल याशिवाय अधिक तपशिलासाठी परीक्षार्थ्यांनी आपल्या उच्च माध्यमिक शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांशी संपर्क साधावा. प्रत्येक परीक्षार्थ्याने परीक्षा सुरू होण्यापूर्वी एक दिवस अगोदर आपला बैठक क्रमांक ज्या परीक्षा केंद्रावर आहे त्या केंद्रावर जावून खात्री करून घ्यावी.
७. प्रात्यक्षिक व लेखी परीक्षेकरिता कॉम्प्युलेटर किंवा इतर कोणत्याही इलेक्ट्रॉनिक साधनांचा वापर करता येणार नाही याची परीक्षार्थ्यांनी नोंद घ्यावी. परंतु अध्ययन अक्षमता व स्वमन विद्यार्थ्यांना फक्त गणित, (सर्व शाखा) पुस्तपालन लेखाकर्म, भौतिकशास्त्र व रसायनशास्त्र या विषयांच्या लेखी परीक्षेसाठी कॉम्प्युलेटर वापरण्याची परवानगी असेल, मात्र त्यासाठी मंडळाची पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक आहे (सदर विद्यार्थ्यांना स्वतःचा कॉम्प्युलेटर आणावा लागेल) व तो कॉम्प्युलेटर साध्या स्वरूपाचा असावा.
८. अंध, कर्णबधीर, अस्थिव्यंग, अल्पदृष्टी, कॅन्सरग्रस्त, मज्जातंतू विकारग्रस्त, स्वमन, अध्ययन अक्षमता, बहुविकलांग (स्पॅस्टिक), सेरेब्रल पाल्सी व इतर पात्र दिव्यांग परीक्षार्थ्यांना लेखी परीक्षेच्या प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेसाठी निर्धारित केलेल्या मूळ वेळेनुसार प्रति तास २० मिनिटे जादा वेळ देण्यात येईल. (उदा. तीन तासाच्या पेपरसाठी ६० मिनिटे प्रचलित जादा वेळेची सवलत देय राहिल.) त्यासाठी मंडळाची पूर्वपरवानगी घेणे आवश्यक राहिल. शासन निर्णय दि. १६ ऑक्टोबर, २०१८ नुसार दिव्यांग विद्यार्थ्यांस सर्व देय सवलती मंडळाच्या परवानगीने देण्यात येतील.

९. परीक्षार्थ्यांनी आपल्या प्रवेशपत्रावरील तसेच उत्तरपत्रिकेच्या पृष्ठ क्र. २ वरील सर्व सूचनांचे बारकाईने वाचन करून पालन करावे. प्रवेशपत्राशिवाय परीक्षार्थ्यांस परीक्षेस प्रविष्ट होण्याची अनुमती दिली जाणार नाही.
१०. महत्वाचे— मंडळाने उपरोक्त मुद्दा क्र. ३ मध्ये निर्धारित केलेल्या कालावधीत विद्यार्थी वैद्यकीय/अपरिहार्य कारणांमुळे प्रात्यक्षिक, श्रेणी, तोंडी परीक्षा, व तत्सम परीक्षा देवू न शकल्यास अशा विद्यार्थ्यांची Out of Turn द्वारे सदर परीक्षा लेखी परीक्षेनंतर गुरुवार, दि.२३/०३/२०२३ ते शनिवार, दि.२५/०३/२०२३ या कालावधीत आयोजित करण्यात यावी.

(अनुराधा ओक)
सचिव,
राज्य मंडळ, पुणे

10

**HIGHER SECONDARY CERTIFICATE EXAMINATION
(STD 12th) FEB-MARCH 2023
IMPORTANT INSTRUCTIONS TO CANDIDATES**

(For HSC- Vocational)

- 1) The details of Day, date, time, subject and subject code of paper should be noted and bring into notice of concerned candidates by all Principals of the Higher Secondary Schools/ Junior colleges.
- 2) Candidates should be seated in the examination hall at least 30 minutes before the start of the examination. Candidates should be seated in the examination hall at least 30 minutes before the start of the examination. Candidates will not be allowed to enter the examination hall after 10.30 in the morning session and after 2.30 in the afternoon session.
- 3) Practical, Grade Examination will be held from Wednesday 01/02/2023 to Monday 20/02/2023.
- 4) Concerned Higher Secondary School/ Junior College will be responsible to conduct examination of grade, oral and other internal evaluations for subjects in Science, Arts, Commerce and Vocational Streams according to existing evaluation pattern.
- 5) Candidates should contact the Principal of concern Higher Secondary school /Junior college regarding place and time of the practical examination.
- 6) A part from the details mentioned in the admit card about which examination center the candidates have arranged for Seating arrangement, the candidates should contact their higher secondary school/s for more details contact the Principal of the College. Every candidate should visit the examination center where his seat number is available one day before the commencement of the examination.
- 7) Candidates should note that the use of calculator or any other electronic devices at the time of practical and theory examination is not allowed. However, the Students with learning disabilities and autism will be allowed to use calculator during theory examination for 'Mathematics' subject (all streams), for 'Book- keeping and Accountancy', 'Physics' and 'Chemistry' basic calculator will be allowed with prior permission of the respective divisional board. (Candidates should bring their own calculator).

- 8) Blind, Hearing impaired, orthopedically disabled, visually impaired, cancer stricken, trigeminal nerve disorders, autistic, learning disabled, spastics, cerebral palsy, and other Divyang candidates will be given additional 20 minutes per hour for all papers of the written examination. (Example- for 3 hrs paper of written examination, additional 60 minutes will be given.) for this prior permission of board is essential. As per the GR dated 16th Oct, 2018 all concessions will be given to the Divyang candidates with prior permission of the board.
- 9) Candidates should read all instructions given in their "Hall Tickets" and on page No.2 of answer sheet carefully and follow it. Candidates must produce their admission card at each session of the Examination, without admission card candidate will not be permitted to appear examination.
- 10) IMPORTANT- If the candidate fails to appear for the Practical, Grade, Oral Examination and Similar Examination scheduled by board in the period mentioned in sr.no. 3 due to Medical/ Inevitable reason. For such candidates above examinations will be OUT OF TURN scheduled from Date 23/03/2023 to 25/03/2023 after the Written Examination.

(Anuradha Oak)
Secretary,
State Board, Pune

माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ.१०वी) परीक्षा मार्च २०२३

वेळापत्रकामध्ये समाविष्ट करावयाच्या सूचना- तपशील

प्रात्यक्षिक, तोंडी, श्रेणी व अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा वेळापत्रक

विज्ञान विषयाची प्रात्यक्षिक परीक्षा, तोंडी, श्रेणी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा तसेच तंत्र व पूर्वव्यावसायिक विषयाची प्रात्यक्षिक परीक्षा, दिव्यांग विद्यार्थ्यांची शरीरशास्त्र, आरोग्यशास्त्र व गृहशास्त्र या विषयाची प्रात्यक्षिक परीक्षा शुक्रवार दि. १०/०२/२०२३ ते बुधवार दि. ०१/०३/२०२३ या कालावधीत आयोजित करण्यात आलेली आहे. प्रात्यक्षिक परीक्षेची निश्चित तारीख व दिवस इ. माहितीसाठी परीक्षार्थ्यांनी, त्यांच्या शाळा प्रमुखांकडे शुक्रवार, दि. १०/०२/२०२३ पूर्वी संपर्क साधावा.

दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या कार्यशिक्षण विषयांची लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षा खालील नमूद केलेल्या तारखेपासून व सत्रानुसार घेण्यात येईल.

अ.क्र.	संकेतांक	विषयाचे नाव	वार	दिनांक	सत्र
१.	जे १	घरगुती विद्युत उपकरणे / Electrical Domestic Appliances	सोमवार	२७/०३/२०२३	दुपार
२.	जे ५	दूध व दूधाचे पदार्थ / Milk And Milk Products	मंगळवार	२८/०३/२०२३	दुपार
३.	जे ९	हस्तभरतकाम / Hand Embroidery	बुधवार	२९/०३/२०२३	दुपार
४.	के १	शिवणयंत्राद्वारे शिवाई व शिवणयंत्राची निगा व दुरुस्ती / Stitching with Sewing Machine and its Repairing and Maintenance	शुक्रवार	३१/०३/२०२३	दुपार
५.	के ५	टाकाऊ वस्तूपासून सौंदर्याकृती / Preparation of Decorative pieces by utilisation of waste material	शनिवार	०१/०४/२०२३	दुपार
६.	एल ७	पाककला / Cookery	सोमवार	०३/०४/२०२३	दुपार
७.	एम ३	भारतीय संगीत (वादन-गायन)/ Indian Music (Vocal & Instrumental)	बुधवार	०५/०४/२०२३	दुपार
८.	एम ६	चित्रकला व रंगकाम / Drawing and Painting	गुरुवार	०६/०४/२०२३	दुपार
९.	एम ७	कागदकाम, पुठ्याकाम व पुस्तकबांधणी ,/ Paperwork, Cardboard work and Bookbinding	शनिवार	०८/०४/२०२३	दुपार

(अनुराधा ओक)
सचिव,
राज्य मंडळ, पुणे

**Secondary School Certificate (10th) Examination March 2023
PRACTICAL, ORAL, GRADE & INTERNAL EVALUATION
EXAMINATION TIME TABLE**

Science Practical examination, Oral, Grade Examination and Internal Evaluation as well as Practical examination of Technical and Pre vocational subjects, Practical Examination for Divyang candidates for Physiology Hygiene and Home Science subjects will be conducted on Friday 10th February, 2023 to Wednesday 01st March, 2023.

The candidate should contact their head of school to confirm the day and timing etc. of Practical Examination before 10th February, 2023.

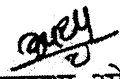
Theory and Practical Examination of Work Education subjects for Divyang candidates will be held as per day and sessions shown below.

Sr.no	Index	Subject Name	Day	Date	Session
1	J-1	Electrical Domestic Appliances	Monday	27/03/2023	Afternoon
2	J-5	Milk and Milk Products	Tuesday	28/03/2023	Afternoon
3	J-9	Hand Embroidery	Wednesday	29/03/2023	Afternoon
4	K-1	Stitching with Sewing Machine and its Repairing and Maintenance	Friday	31/03/2023	Afternoon
5	K-5	Preparation of Decorative pieces by utilization of waste material	Saturday	01/04/2023	Afternoon
6	L-7	Cookery	Monday	03/04/2023	Afternoon
7	M-3	Indian Music (Vocal and Instrumental)	Wednesday	05/04/2023	Afternoon
8	M-6	Drawing and Painting	Thursday	06/04/2023	Afternoon
9	M-7	Paperwork, Card board work and Bookbinding	Saturday	08/04/2023	Afternoon

(Anuradha Oak)
Secretary,
State Board, Pune

सूचना

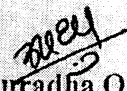
१. पेपरच्या दिनांक, वार, वेळ, विषय आणि विषय कोड यांची मुख्याध्यापकांनी काळजीपूर्वक नोंद घ्यावी आणि संबंधित परीक्षार्थ्यांच्या निदर्शनास आणावी.
२. परीक्षार्थ्यांची बैठक व्यवस्था कोणत्या परीक्षा केंद्रावर करण्यात आली आहे, याबाबतचा तपशील प्रवेशपत्रात नमूद केलेला असेल याशिवाय अधिक तपशिलासाठी परीक्षार्थ्यांनी आपल्या माध्यमिक शाळेच्या मुख्याध्यापकांशी संपर्क साधावा. प्रत्येक परीक्षार्थ्याने परीक्षा सुरू होण्यापूर्वी एक दिवस अगोदर आपला बैठक क्रमांक ज्या परीक्षा केंद्रावर आहे त्या केंद्रावर जावून खात्री करून घ्यावी.
३. परीक्षार्थ्याने प्रत्यक्ष पेपरच्या वेळेपूर्वी किमान ३० मिनिटे अगोदर आपल्या निर्धारित परीक्षा कक्षामध्ये बैठक व्यवस्थेच्या ठिकाणी स्थानापन्न व्हावे. सकाळ सत्रामध्ये स.१०.३० नंतर व दुपार सत्रामध्ये दु.२.३० नंतर परीक्षा दालनात परीक्षार्थ्यांना प्रवेश दिला जाणार नाही.
४. शासन निर्णय क्र.संकिर्ण-२०१७/(११८/१७)/एसडी-६, दि.१६ ऑक्टोबर २०१८ मधील २२ प्रकारचे दिव्यांग (अपंग) विद्यार्थ्यांना लेखी परीक्षेच्या प्रत्येक पेपरसाठी निर्धारित केलेल्या वेळेपेक्षा प्रती तास २० मिनिटे जादा वेळ व इतर सवलती देण्यात येतील. त्यासाठी संबंधिताने विभागीय मंडळ कार्यालयाची पूर्व परवानगी घेणे अनिवार्य आहे.
५. परीक्षार्थ्यांनी आपल्या मुख्य उत्तरपत्रिकेवरील व पुरवणी उत्तरपत्रिकेवरील तसेच आलेख व नकाशा पुरवणी वरील विहित जागेवर आपला बैठक क्रमांक अक्षरी व अंकी दोन्हीमध्ये बिनचूक लिहावा.
६. परीक्षार्थ्यांना कोणतेही पुस्तक वा कागद तसेच प्रतिबंधित साहित्य परीक्षा कक्षात आणण्यास मनाई आहे.
७. सर्व विषयांच्या उत्तरपत्रिकेवर बारकोड पध्दतीचा वापर करण्यात येत आहे. विद्यार्थ्यांना बारकोड संबंधीची माहिती परीक्षा सुरू होण्यापूर्वी देण्यात येणार असल्याने सर्व विद्यार्थ्यांनी परीक्षेच्या दिवशी परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी ३० मिनिटे अगोदर परीक्षागृहात उपस्थित राहणे आवश्यक आहे.
८. परीक्षार्थ्यांनी आपल्या प्रवेशपत्रातील तसेच उत्तरपत्रिकेच्या पृष्ठ क्र.२ वरील सर्व सूचनांचे बारकाईने वाचन करून पालन करावे. प्रवेशपत्राशिवाय परीक्षार्थ्यांस परीक्षेस प्रविष्ट होण्याची अनुमती दिली जाणार नाही.
९. महत्वाचे—
  - अ) मंडळाने उपरोक्त निर्धारित केलेल्या कालावधीत विद्यार्थी वैद्यकीय/अपरिहार्य कारणांमुळे प्रात्यक्षिक, श्रेणी, तोंडी परीक्षा, व तत्सम परीक्षा देवू न शकल्यास अशा विद्यार्थ्यांची सदर परीक्षा लेखी परीक्षेनंतर Out of Turn द्वारे सोमवार, दि. २७/०३/२०२३ ते बुधवार, दि.२९/०३/२०२३ या कालावधीत आयोजित करण्यात यावी.
  - ब) परीक्षार्थ्यांनी आपला बैठक क्रमांक अंकात व अक्षरात मुख्य उत्तरपत्रिका व पुरवणी उत्तरपत्रिकेवरील ठराविक जागा सोडून अन्यत्र कोठेही लिहिण्यास सक्त मनाई आहे. या सूचनेचे उल्लंघन केल्यास संबंधित विद्यार्थ्यावर मंडळ शिक्षा सूचीनुसार कारवाई करण्यात येईल.

(अनुराधा ओक)
सचिव,
राज्य मंडळ, पुणे

INSTRUCTIONS

15

1. The details of Day, date, time, subject and subject code of paper should be noted and bring into notice of concerned candidates by all Head Master of the Secondary Schools.
2. Details of the seating arrangement for candidates will be mention in Hall Ticket. For additional details candidate shall contact Head Master of concern secondary school. Candidate should confirm details of centre and seating arrangement one day prior to the start of examination.
3. Candidates should be seated in the examination hall at least 30 minutes before the start of the examination. Candidates will not be allowed to enter the examination hall after 10.30 in the morning session and after 2.30 in the afternoon session.
4. As per Govt. Resolution No. शासन निर्णय क्र.संकिर्ण-2017 (118/17) SD-6, दि. 16 October 2018 Various Divyang candidates will be given extra time of 20 minutes per hour more than the normal duration and other benefits for each question paper subject to prior permission of the Divisional Board.
5. Candidates should write their correct SEAT NUMBER both in FIGURE and WORDS in the space provided on their ANSWER BOOK AND SUPPLIMENTS.
6. Candidates are prohibited to take any book or paper in to the Examination Hall.
7. The Barcode system for answer books is to be introduced for all subjects. For the proper implementation of this system, the instruction should be given to the students well in advance. Therefore candidates must be present in the Exam hall on Examination day 30 minutes prior to the schedule time of paper.
8. The examinee should read and follow the instructions on his admission card as well as on page 2 of the answer sheet. Candidates must produce their admission card at each session of the Examination, without admission card candidate will not be permitted to appear examination.
9. Important Notice-
  - (A) If the candidate fails to appear for the Practical, Grade, Oral Examination, Project and Similar Examination scheduled by board in the period due to Medical/ Inevitable reason. For such candidates above Examinations will be scheduled from Date 27/03/2023 to 29/03/2023 after the Written Examination.
  - (B) Candidates must write their seat number in figures or in words, only in the specific space provided on the main answer sheet or supplement answer sheet. In case of any violation of this instruction, an action shall be taken against such candidates according to the Boards Punishment Rules.

(Anuradha Oak)
Secretary,
State Board, Pune